

Lietuvos ekonomikos atkūrimo planas

Šiandieninė krizė savo apimtimi ir galimais padariniais lyginama su 4 dešimtmečio pradžioje pasaulį sukrėtusia „Didžiąja depresija“.

TVF prognozuoja pasaulio ekonomikų pakankamai staigų ir gilų smukimą.

Lietuvai prognozuojamas 8% BVP susitraukimas.

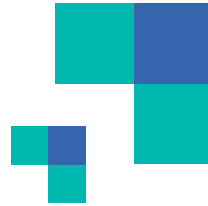
8%

TVF prognozuoja greitą pasaulio ekonomikos atsigavimą jau kitais metais.

Nuo Vyriausybės taikomų priemonių ir jų greičio priklauso, ar ekonominė krizė netaps ilgalaikė.

Šiandien šlubuoja tiek priemonių efektyvumas, tiek jų greitis.

Mūsų plano tikslas - pasiūlyti Vyriausybei veiksmingą atsaką į pandemijos sukeltą krizę.

Mes kviečiame klausytis verslo bendruomenės, vadovautis įrodymais bei reikalingas priemones įgyvendinti greičiau, tiksliau ir paprasčiau.

Projektuojant ekonominės krizės suvaldymą kalbame apie kelis galimus scenarijus.

Priemonės ekonomikai gelbėti ir atkurti

● Trumpojo laikotarpio priemonės

SKIRTOS ŠIO KARANTINO
PASEKMIŲ AMORTIZAVIMUI;

TIKSLAS

Greiti trumpojo laikotarpio veiksmai, skirti sumažinti smūgį šalies ūkiui, išsaugoti darbo vietas, verslus, stabilizuoti Lietuvos ekonomiką.

● Vidutinio ir ilgojo laikotarpio priemonės

SKIRTOS PASIRENGTI „U“ IR IŠ DALIES „L“ FORMOS KRIZEI;

TIKSLAS

Skatinti šalies ekonomiką per didelės apimties valstybės investicijas į infrastruktūrą, ekonomikos transformaciją, verslo sąlygų gerinimą.

Finansavimo šaltiniai

Skolinimasis išorės rinkose

Latvija jau pasiskolino 1.5 mlrd. Eur už 0.24% palūkanų.

Skolinimasis vidaus rinkoje

Per paskutines savaites Lietuva pasiskolino per 300 mln. Eur. (palūkanos - iki 0,1%).

Europos centrinio banko (ECB), Europos investicijų banko (EIB), Šiaurės investicijų banko (NIB), kiti ES lygmens finansiniai instrumentai.

Kelių fonde, Garantiniame fonde ir kituose fonduose bei programose įšaldytos lėšos.

Blogiausiu scenarijumi pasitelkti Europos Stabilumo Mechanizmo (ESM) paramą.

Trumpojo laikotarpio priemonės

Siekiant išsaugoti darbo vietas yra būtina išlaikyti gyvybingą verslą.

Tam reikalinga skubi valstybės pagalba, skirta įmonių apyvartinio kapitalo papildymui ir pastoviųjų kaštų kompensavimui.

1 PRIEMONĖ

Supaprastintas
likvidumo palaikymas

APIMTIS
400 mln. Eur.

- Skirta įmonėms, kurios veikia rinkoje ilgiau nei penkerius metus
- Paskolos išdavimas: per 3 dienas nuo paraiškos pateikimo
- Iki 10% metinio darbo užmokesčio fondo dydžio, taikomos 500 000 Eur. lubos, 0% palūkanos
- Paskolų išdavimą ir administravimą vykdo Valstybinė mokesčių inspekcija

Apyvartinių lėšų atkūrimas

2 PRIEMONĖ

Likvidumo palaikymas

LĖŠŲ POREIKIS
500 mln. Eur.

- Taikoma visoms įmonėms
- Paskolos išdavimas: iki 10% metinės apyvartos, 0% palūkanos.
- 80% valstybės garantija bankams už šias paskolas.
- Paskolų administravimą pavesti INVEGA.

Apyvartinių lėšų atkūrimas

3 PRIEMONĖ

Lietuvos banko siūlymu kurti rekapitalizavimo fondą

LĖŠOS
750 mln. Eur.

EUROPOS CENTRINIS BANKAS (ECB)

- Pagalba būtų teikiama didžiosioms šalies įmonėms užsitikrinant likvidumą.
- Šį fondą valdytų INVEGA, jis būtų kapitalizuotas Vyriausybės ir ECB obligacijų supirkimo programos lėšomis. Įmonės lėšas gautų išleisdamos obligacijas.

Pastoviųjų sąnaudų kompensacijos mechanizmas

4 PRIEMONĖ

Darbo užmokesčio
(prastovų)
kompensacija.

LĖŠŲ POREIKIS
1,5 mlrd. Eur.

- Kompensacijos pervedamos tiesiai žmonėms į sąskaitas. 85% lėšų suteikia valstybė, be verslo prisidėjimo.
- Taikomos 1 dydžio VDU lubos.
- Šioms kompensacijoms nekeliamos jokios papildomos sąlygos. PSD ir Sodros mokesčiai dengiami valstybės biudžeto lėšomis.

Pastoviųjų sąnaudų kompensacijos mechanizmas

5 PRIEMONĖ

Nuomos, paskolų grąžinimo, lizingo mokėjimų atidėjimas (atostogos)

LĖŠŲ POREIKIS
75 mln. Eur.

- Parengti ir priimti įstatymų pakeitimus, įpareigojančius nuomotojus taikyti nuomos mokėjimų atidėjimus.
- Taip pat priimti įstatymų pakeitimus, įpareigojančius bankus suteikti verslo įmonėms kredito bei lizingo atidėjimus.
- Užtikrinti lengvai prieinamą, greitą ir plačios apimties palūkanų kompensavimą per INVEGA.

Pastoviųjų sąnaudų kompensacijos mechanizmas

6 PRIEMONĖ

Ūkinių sąnaudų
(elektra, šildymas,
apsauga ir kt.)
kompensavimas.

LĖŠŲ POREIKIS
100 mln. Eur.

- Teikti tikslines išmokas dėl karantino uždarytam verslui, kompensuojant patirtas komunalines sąnaudas pagal paskutinių trijų mėnesių sąskaitų vidurkį.
- Lėšas per 14 dienų po paraiškos pateikimo perveda VMI. Mokėjimai atliekami kas mėnesį.

7 PRIEMONĖ

**Greitas ir paprastas
kredito draudimo,
faktoringo ir eksporto
kredito garantijų
suteikimas**

**LĖŠŲ POREIKIS
300 mln. Eur.**

- Dešimteriojai išplėsti sąskaitų kredito, eksporto kredito bei faktoringo garantijų mechanizmą, įvesti šių priemonių dalinį palūkanų kompensavimą.
- Priemonės administravimą pavesti INVEGA.

Supaprastinta įmonių tarpusavio skolų užskaita

8 PRIEMONĖ

Sukurtas supaprastintas, plataus masto įmonių tarpusavio skolų užskaitos mechanizmas.

LĖŠŲ POREIKIS
2 mln. Eur.

- Paskirti instituciją, (VMI, Registrų centras) kuri skubiai parengtų ir administruotų įmonių tarpusavio sąskaitų užskaitos mechanizmą pagal jau sukurtą algoritmą.

9 PRIEMONĖ

Ekonominės analizės ir ekspertizės sutelkimas viename centre prie Vyriausybės.

Kasdieninis ekonominės švieslentės duomenų pateikimas visuomenei.

LĖŠŲ POREIKIS
1 mln. Eur.

- Suburti ekonominės analizės centrą prie Vyriausybės, kuris sutelktų ekspertus ekonominei situacijai analizuoti ir vertinti, siūlytų konkrečius ekonomikos gelbėjimo veiksmus Vyriausybei ir formuluotų ateities scenarijus.
- Parengti ekonomikos temperatūrą matuojančius rodiklius, juos nuolat skelbti.

Trumpojo laikotarpio priemonės

1

PRIEMONĖ 400 MLN. EUR.
Supaprastintas
likvidumo palaikymas

2

PRIEMONĖ 500 MLN. EUR.
Likvidumo palaikymas

3

PRIEMONĖ 750 MLN. EUR.
Lietuvos banko siūlymu
kurti rekapitalizavimo fondą
Europos centrinis bankas (ECB)

4

PRIEMONĖ 1,5 MLRD. EUR.
Darbo užmokesčio (prastovų)
kompensacija

5

PRIEMONĖ 75 MLN. EUR.
Nuomos paskolų grąžinimo, lizingo
mokėjimų atidėjimas (atostogos)

6

PRIEMONĖ 100 MLN. EUR.
Ūkinių sąnaudų (elektra, šildymas, apsauga
ir kt.) kompensavimas

7

PRIEMONĖ 300 MLN. EUR.
Greitas ir paprastas kredito
draudimo, faktoringo ir
eksporto kredito garantijų
suteikimas

8

PRIEMONĖ 2 MLN. EUR.
Supaprastintas
likvidumo palaikymas

9

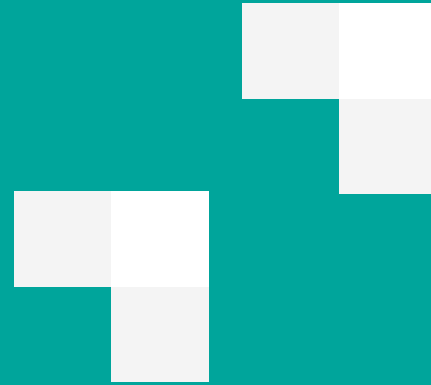
PRIEMONĖ 1 MLN. EUR.
Ekonominės analizės ir ekspertizės
sutelkimas viename centre prie
Vyriausybės.

Kasdieninis ekonominės švieslentės
duomenų pateikimas visuomenei.

Vidutinio ir ilgojo laikotarpio priemonės

KRIZĖ KAIP GALIMYBĖ – PAKLAUSOS DIDINIMAS
IR EKONOMIKOS TRANSFORMACIJA

Investicijų bumas

TIKSLAS

**Pritraukti iki 10 milijardų
investicijų šalies infrastruktūrai**

■ Infrastruktūros fondas

Vyriausybė, energetikos ir susisiekimo sektoriaus
įmonių lėšos, EIB, EBRD, NIB investicijos;

■ Investicijų programa

Magistraliniai keliai, jūrų uosto plėtra, elektros gamybos
bei rezervavimo pajėgumų vystymas;

■ Spartinami ES finansuojami strateginiai projektai

Sinchronizacija su ENTSO-E, Rail Baltica, kt.;

■ Investicijos į skaitmeninę, švietimo ir mokslo infrastruktūrą

■ Sąlygos investuotojams

Pramonės parkai, gamybinės patalpos;

Investicijos į gamybos sektorių

■ Gamybos susigrąžinimas į ES („Strategic autonomy“)

Sudaryti sąlygas grįžtančiai gamybai investuoti Lietuvoje (infrastruktūra, skatinamieji paketai, specialistai)

■ Pramonės technologinis atnaujinimas

Magistraliniai keliai, oro uostų plėtra, jūrų uosto plėtra, elektros gamybos bei rezervavimo pajėgumų vystymas;

■ Inžinerinės srities visų lygių specialistai

Perkvalifikavimo programa

■ Mokestinė aplinka

Mokestinės lengvatos aukštą pridėtinę vertę kuriančiai pramonei, finansinė paramą eksperimentinei bei industrinei plėtrai.

Pažangių ekonomikos sektorių vystymas

➤ Siaurinti sumanios specializacijos prioritetų skaičius

Valstybės paramą koncentruoti į šias sritis:

- BIO IR SVEIKATOS TECHNOLOGIJŲ
- NAUJŲ MEDŽIAGŲ (FOTONIKOS, LAZERIŲ TECHNOLOGIJOS)
- IT
Finansinių technologijų, žaidimų industrijų ir kibernetinio saugumo.

Pažangių ekonomikos sektorių vystymas

BIO-LITHUANIA

Strateginė valstybinės reikšmės programa, kurios tikslas – sukurti Lietuvos, kaip pasaulinio bio ir sveikatos technologijų centro prekinį ženklą – Bio-Lithuania ir į Lietuvą pritraukti pasaulinio masto gyvybės mokslų srityje dirbančias korporacijas.

Pažangių ekonomikos sektorių vystymas

Gyvybės mokslų finansavimo
rizikos kapitalo fondas

Mokslo tyrimų efektyvumas ir
atsiperkamumas

Aukštos pridėtinės vertės
paslaugų ir produktų eksporto
skatinimo politika

Aukštos kvalifikacijos
darbuotojų pritraukimo bei
susigrąžinimo programa

TRIJŲ PAKOPŲ EKONOMINIO AUGIMO CENTRŲ MODELIS

Vilniuje, Kaune, galimai Klaipėdoje - inovacijų kūrimo ekosistema, stiprūs universitetai ir mokslo, inovacijų institutai, startuolių inkubatoriai, talentų pritraukimo schema.

Šiauliai, Panevėžys – pramonės ekosistema, tradicinės pramonės atsinaujinimo ir gamybinių kompanijų pritraukimo programos.

Inžineriniai pajėgumai, kompetencijos ir darbo jėgos mobilumas.

PATOGI GYVENTI EKOSISTEMA

Kokybiškos viešosios paslaugos, perspektyvą suteikiančių mokyklų tinklas, patogus susisiekimas, atvykstantiems dirbti iš kitų miestų.

Vidutinio ir ilgojo laikotarpio priemonės

PRITRAUKTI IKI 10 MLRD. INVESTICIJŲ
ŠALIES INFRASTRUKTŪRAI

Investicijų bumas

Investicijos į gamybos sektorių

Pažangių ekonomikos
sektorių vystymas

10-ies ekonominio augimo
centrų programa

**Pristatėme esminius žingsnius,
kuriuos turime įgyvendinti, norint
atkurti Lietuvos ekonomiką.**

**Jei turite pasiūlymų ar kritinių pastebėjimų,
kviečiame pateikti juos šiuo el.paštu:
ekonomikosgrupe@tsajunga.lt**

Dėkojame